

Uchwała Nr XI/73/2015
Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia 04 listopada 2015 r.

w sprawie przyjęcia powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1445) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.), uchwała się:

§ 1.

Przyjmuje się „**Program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017**” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Podjęcie uchwały dotyczącej przyjęcia „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017” wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.).

Program opracowano na lata 2015 – 2017 i stanowi realizację kierunków pomocy rodzinie w Powiecie Nowodworskim.

Wszystkie informacje zawarte w „Programie rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017” opracowane zostały na podstawie danych będących w posiadaniu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

Podstawą prawną opracowania „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017” jest art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.).

WSTĘP

RODZINA jest naturalnym środowiskiem rozwoju, w którym toczy się główny nurt socjalizacji jednostki oraz kształtują się struktury poznawcze osobowości. Do głównych zadań sfery rodzinnej obok przedłużania ciągłości biologicznej społeczeństwa, należą czynności opiekuńczo - wychowawcze. Mają one na celu pielęgnację i ukierunkowanie rozwoju społecznego dziecka, wprowadzenie w dziedzictwo kulturowe społeczeństwa, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych oraz troskę o prawidłowy rozwój fizyczny.

Rodzina spełnia również bardzo ważne zadania w dziedzinie nauczania i kształtowania, bowiem rodzice są pierwszymi nauczycielami, którzy wprowadzają dziecko w świat mowy, dostarczają mu wiedzy o życiu społecznym. Oddziaływanie rodziny na dziecko jest więc wysoce znaczące dla jego rozwoju psychicznego, emocjonalnego i społecznego. Obecnie szybki rozwój cywilizacji, poza wieloma osiągnięciami korzystnymi dla jednostki, usprawniającymi życie rodzinne, pogłębiającymi wiedzę o otaczającej nas rzeczywistości, doprowadził także do zjawisk negatywnych godzących w dobro społeczeństwa np. narkomania, alkoholizm, zamiana priorytetów życiowych, przewartościowanie dotychczasowego systemu wartości. Wiąże się to ściśle z kryzysem rodziny, która nie wypełnia należycie wszystkich funkcji, co wpływa przede wszystkim na funkcjonowanie członków rodziny. Blokowane jest wypełnianie potrzeb, które nie mogą być w pełni zaspokojone. W sposób pośredni sytuacja kryzysowa wpływa na współuczestniczenie w społeczeństwie.

W celu zapobiegania lub kompensacji społecznej tworzy się zastępcze formy opieki, których zadaniem jest wspieranie, lub gdy jest to niemożliwe, zastępowanie rodziny w wypełnianiu zadań opiekuńczo-wychowawczych.

Opieka zastępcza (kompensacyjna) to opieka podejmowana wobec dzieci pozbawionych naturalnej rodziny przez prawnie określonych opiekunów. Posiada charakter całkowitej opieki. Opiekunowie biorą pełną odpowiedzialność za podopiecznych, zaspokajają ich potrzeby, troszczą się o nich, wspomagają rozwój fizyczny i emocjonalny. **Rodzina zastępcza** jest teraz najbardziej propagowaną formą opieki, gdzie dziecko minimalizuje poczucie opuszczenia rodziny biologicznej. Widzi się w niej szansę dla dzieci, często ze środowisk zaburzonych, patologicznych, czy po prostu skrzywdzonych przez los. Właśnie opiekunowie zastępczy są kluczowymi postaciami w kształtowaniu osobowości dziecka, zachowań społecznych, jego duchowości, moralności. Poprzez tego rodzaju wsparcie, dzieci mają szansę aby nie powielać błędów swoich biologicznych rodziców i zostać w przyszłości dobrym obywatelem, ojcem, matką itp.

Rodzina zastępcza jest formą zastępczego środowiska rodzinnego i powstaje na mocy orzeczenia sądu, lecz **stanowi nie stałą, a czasową formę opieki nad dzieckiem**. Rodzice zastępczy nie przyjmują pełnej władzy nad przyjętymi do siebie dziećmi. Dzieci w rodzinie zastępczej przebywają do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej, mogą być adoptowane przez rodzinę zastępczą lub inną rodzinę oraz mogą powrócić do rodziny naturalnej, jeżeli zapewnia ona dziecku pełne bezpieczeństwo. Dzieci mogą przebywać w rodzinie zastępczej również do czasu usamodzielnienia się.

Jednym ze zjawisk mogący powodować dysfunkcjonalność rodziny jest wzrastająca z każdym rokiem liczba tzw. „eurosierot społecznych”, a więc dzieci pozbawionych bezpośredniej opieki rodzicielskiej, mimo iż oboje rodzice żyją.

Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - zadania i kompetencje.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy. Zakres pracy z rodziną biologiczną należy do zadań własnych gmin, natomiast **organizowanie pieczy zastępczej należy do zadań własnych powiatu.**

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych osobom, które nie są w stanie same ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Głównymi celami pomocy społecznej jest wsparcie osób i rodzin w pokonaniu trudnej sytuacji poprzez m. in. doprowadzenie (w miarę możliwości) do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nieposiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku produkcyjnym i osobom niepełnosprawnym, zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia.

Praca z rodziną winna opierać się na zapewnieniu wsparcia i profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie a także umożliwienie integracji ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie, stworzeniu sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie. Aby lokalny system wsparcia rodziny przeżywającej trudność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przynosił pożądane efekty, należy położyć szczególny nacisk na edukację, profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

Główne problemy rodzin w Powiecie Nowodworskim wynikają z braku pracy, niewystarczających środków finansowych na utrzymanie rodziny (bieżącym regulowaniem opłat), ubóstwem. Takie sytuacje powiązać można z alkoholizmem oraz przemocą fizyczną i psychiczną, co w rezultacie prowadzi do bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Problem ten dotyczy nie tylko dorosłych, ale w sposób szczególnie dotyka dzieci, które nie znajdują wsparcia i właściwej opieki we własnej rodzinie biologicznej. Rodzice niewłaściwie wypełniający swą funkcję opiekuńczo - wychowawczą mają ograniczoną władzę rodzicielską lub są jej pozbawieni. Z tego powodu dzieci obejmowane są różnymi formami opieki zastępczej.

Formy rodzinnej opieki zastępczej:

- **spokrewniona** – rodzina, w której opiekę nad dzieckiem przejmują członkowie rodziny dziecka, np. dziadkowie lub rodzeństwo dziecka;
- **niezawodowa i zawodowa** – to taka rodzina, którą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępni lub rodzeństwem dziecka.

Rodziny zastępcze zawodowe dzielą się na:

- specjalistyczne (obejmują opieką dzieci chore lub niepełnosprawne),
- o charakterze pogotowia rodzinnego,
- rodzinne domy dziecka.

Czas pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz czas prowadzenia rodzinnego domu dziecka wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych.

DIAGNOZA

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

Najczęstszą przyczyną umieszczenia dzieci poza środowiskiem jest bezradność życiowa oraz obniżona wydolność wychowawcza, połączona często z nadużywaniem alkoholu i stosowaniem przemocy.

Powody umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w latach 2012 – 2014

Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Sieroctwo	5	4	2
Pólsieroctwo	7	8	6
Alkohol	36	31	23
Przemoc w rodzinie	0	1	1
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	8	9	10
Niepełnosprawność, co najmniej jednego z rodziców	12	5	2
Długotrwała lub ciężka choroba	0	0	2
Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	5	8	5
Pobyty za granicą, co najmniej jednego z rodziców	6	6	3
Inne	22	13	21

Rodziny zastępcze w Powiecie Nowodworskim w latach 2012 - 2014

Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Rodziny zastępcze spokrewnione	31	40	31
Rodzina zastępcza niezawodowa	14	18	10
Rodzina zastępcza zawodowa	3	2	2
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego	1	1	1
Rodzinny Dom Dziecka	2	1	1

Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w Powiecie Nowodworskim w latach 2012-2014

Dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej:	2012 r.	2013 r.	2014 r.
spokrewnionej	48	53	47
niezawodowej	25	16	15
zawodowej	15	8	7
pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	7	4	6
OGÓŁEM	95	81	75

Pełnoletni wychowankowie pozostający w pieczy zastępczej i kontynuujący naukę w okresie 2013 - 2014

Rok	Liczba wychowanków pozostających w pieczy i kontynuujący naukę
2013	4
2014	6

Pełnoletni byli wychowankowie pieczy zastępczej kontynuujący naukę w okresie 2012 - 2014

Rok	Liczba usamodzielnianych kontynuujących naukę
2012	22
2013	22
2014	24

Placówki opiekuńczo - wychowawcze

W przypadku, gdy wyczerpane zostaną wszelkie możliwości pracy z rodziną oraz w sytuacji niemożności znalezienia dla dziecka rodziny zastępczej, dziecko zostaje skierowane do placówki opiekuńczo - wychowawczej lub socjalizacyjnej.

Podstawą skierowania dziecka do placówki jest orzeczenie sądu, wniosek rodziców, opiekunów prawnych lub małoletniego. Orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w placówce określa typ placówki. Po otrzymaniu orzeczenia Powiat (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie) obowiązany jest znaleźć dla dziecka placówkę spośród należących do typu wymienionego w orzeczeniu. O umieszczeniu w niej dziecka Powiat powiadamia sąd.

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w placówce opiekuńczo - wychowawczej typu:

1. Interwencyjnego.
2. Rodzinnego.
3. Socjalizacyjnego.

Od 2014 r. na terenie Powiatu Nowodworskiego, funkcjonuje placówka opiekuńczo - wychowawcza typu socjalizacyjnego, w której umieszczonych jest 14 wychowanków.

Ponadto w okresie 2012 - 2014 w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego w Liniewku Kaszubskim było umieszczonych czworo małoletnich dzieci z terenu Powiatu Nowodworskiego.

CELE I ZADANIA PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE NOWODWORSKIM NA LATA 2015-2017

Priorytetowym celem realizacji „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017” jest organizowanie efektywnego systemu wsparcia nad rodziną i dzieckiem.

Dziecku, któremu rodzina naturalna nie może zapewnić bezpośredniej opieki i wychowania należy zorganizować opiekę zastępczą. Szansą wzrastania dziecka w warunkach zbliżonych do naturalnych są rodziny zastępcze. Obecne rozwiązania ustawowe kładą nacisk na rozwijanie rodzinnych form opieki zastępczej oraz kompleksową pracę z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dziecka do domu. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wspieranie tych rodzin zastępczych, które już funkcjonują przyczyniają się do wzmocnienia obecnego systemu opieki w Powiecie Nowodworskim.

Ponadto istnieje konieczność, by w zintegrowanym systemie opieki nad dzieckiem i rodziną uwzględnić działania, mające na celu przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia po opuszczeniu rodziny zastępczej lub placówki opiekuńczo-wychowawczej. W czasie pobytu w pieczy zastępczej wychowanek powinien nabyć odpowiednie umiejętności i wiedzę niezbędną do wejścia w dorosłe życie i samodzielne funkcjonowanie. Przygotowanie wychowanków do samodzielnego, dorosłego życia powinno w przyszłości zapobiec ich społecznemu wykluczeniu. Ważną kwestią jest również pomoc osobom usamodzielnianym, opuszczającym różne formy pieczy zastępczej poprzez umożliwienie zakwaterowania w mieszkaniu chronionym do czasu pozyskania własnego lokalu mieszkalnego, jak również pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, kierowanie do Powiatowego Urzędu Pracy, umożliwienie odbycia staży zawodowych, uczestnictwo w kursach podnoszących kwalifikacje itp.

1. Cel główny: Rozwój i wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej.

Kierunki działań:

- 1) Organizowanie szkoleń specjalistycznych, podnoszących kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych.
- 2) Promowanie działań na rzecz pozyskiwania kandydatów na rodziców zastępczych oraz budowanie pozytywnego wizerunku rodzinnej pieczy zastępczej.
- 3) Udostępnienie osobom i rodzinom bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, prawnik, socjoterapeuta).
- 4) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
- 5) Umożliwienie rodzinom udziału w projektach realizowanych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.
- 6) Wspieranie wychowanków pieczy zastępczej poprzez organizowanie grup wsparcia dla dzieci (grupa wsparcia ma na celu integrację ze środowiskiem rówieśniczym i rozwiązywanie trudnych sytuacji).

2. Cel główny: Wspieranie i wzmacnianie więzi z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Kierunki działań:

- 1) Wsparcie rodziców biologicznych poprzez wprowadzenie asystenta rodziny.
- 2) Wsparcie rodziny zastępczej przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej
- 3) Nadzór kuratora sądowego.
- 4) Przygotowanie i realizacja programów pracy z rodziną naturalną.

3. Cel główny: Integracja wychowanków pieczy zastępczej ze środowiskiem oraz przygotowanie ich do samodzielnego życia.

Kierunki działań:

- 1) Wspieranie wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia:
  - a) poradnictwo w przygotowaniu i realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia;
  - b) udzielanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz pomocy rzeczowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
  - c) działania na rzecz pozyskiwania mieszkań dla osób usamodzielniających się;
  - d) zwiększanie kompetencji społecznych w zakresie rozwoju osobowego i relacji interpersonalnych poprzez kształtowanie poczucia odpowiedzialności, sprawczości, wiary w siebie i własne możliwości;
  - e) zachęcanie do podnoszenia aspiracji edukacyjnych poprzez uświadamianie roli wykształcenia w życiu społecznym i zawodowym;
  - f) podnoszenie kwalifikacji zawodowych usamodzielnianych wychowanków poprzez możliwość uczestnictwa w projektach, kursach, szkoleniach zawodowych;
  - g) usługi w zakresie poradnictwa prawnego;
  - h) praca socjalna i wsparcie psychologiczne wychowanków pieczy zastępczej mające na celu wyrównywanie szans i zapobieganie wykluczeniu społecznemu, motywujące do aktywności społecznej, aktywizacji zawodowej dającej poczucie przynależności i integracji ze środowiskiem.

Etap opuszczenia systemu pieczy zastępczej dla młodych ludzi jest procesem trudnym, ale koniecznym, aby pewnie wkroczyć w dorosłe życie. Wychowankowie niejednokrotnie mają małą świadomość istoty usamodzielnienia i roli, jaką winni odegrać w tym długotrwałym procesie. Warto, zatem zadbać o zindywidualizowane i kompleksowe wsparcie wychowanków, które stanie się przewodnikiem w codziennych zmaganiach i ułatwi prawidłowy przebieg procesu usamodzielnienia.

4. Cel główny: Zapewnienie warunków do życia i rozwoju dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych.

Kierunki działań:

- 1) Tworzenie różnorodnych form opieki zastępczej w szczególności zawodowych, specjalistycznych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.
- 2) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- 3) Organizowanie szkoleń specjalistycznych podnoszących kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych.

Planowany limit rodzin zastępczych na lata 2015 - 2017

L p.	Rok	Planowany limit rodzin zastępczych zawodowych w tym Rodzinny Dom Dziecka i Pogotowie Rodzinne
1	2015	5
2	2016	6
3	2017	7

Planowany limit rodzin specjalistycznych na lata 2015 - 2017

L p.	Rok	Planowany limit rodzin zastępczych specjalistycznych
1	2015	0
2	2016	1
3	2017	1

Zagrożenia, które mogą powstać podczas realizacji działań w „Programie rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017”:

1. Trudności we współpracy z innymi instytucjami.
2. Zbyt małe zaangażowanie rodziców biologicznych w celu powrotu dziecka do rodziny.
3. Niewystarczająca liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.
4. Niewystarczająca ilość środków finansowych na rozwój pieczy zastępczej.

Priorytety „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017”:

1. Upowszechnienie i podniesienie poziomu wiedzy na temat rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Nowodworskiego.
2. Ścisła współpraca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z ośrodkami pomocy społecznej, zobligowanymi do podejmowania działań zmierzających do zapewnienia odpowiedniej opieki dzieciom pozbawionym właściwej opieki rodziców biologicznych.
3. Rozwijanie form wsparcia dla rodzin zastępczych.
4. Kompleksowa pomoc dziecku.
5. Organizowanie integracyjnych festynów/impres propagujących ideę rodzicielstwa zastępczego.
6. Rozpowszechnianie materiałów promocyjnych i edukacyjnych (broszury, ulotki, plakaty) wśród lokalnej społeczności powiatowej, gminnej, zakładach pracy, szkołach itp.
7. Organizowanie kampanii informacyjno - edukacyjnych dotyczących tematyki pieczy zastępczej na terenie Powiatu Nowodworskiego.

Adresaci „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017”:

1. Dzieci i młodzież.
2. Rodziny biologiczne.
3. Rodziny zastępcze.
4. Placówki opiekuńczo – wychowawcze.
5. Usamodzielnieni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.
6. Małoletni, samotne matki nieposiadające umiejętności i wystarczającej wiedzy w zakresie opieki nad dzieckiem.

Realizatorzy „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017”:

Głównym realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim, które zostało wyznaczone na Organizatora pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim.

Partnerzy „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017”:

1. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – zadania ustawodawcze.
2. Miejskie, Gminne i Miejsko - Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.
3. Poradnie Psychologiczne – Pedagogiczne.
4. Szkoły.
5. Pomorski Urząd Wojewódzki – Wydział Polityki Społecznej.
6. Sądy rodzinne, kuratorzy zawodowi i społeczni.
7. Policja.
8. Służba zdrowia.
9. Sponsorzy.
10. Lokalne media.

Monitoring i ewaluacja „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017”:

„Program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017” będzie monitorowany poprzez:

1. Ocenę nowych wyzwań i zagrożeń.
2. Coroczne raportowanie i ocenę zgodności faktycznego postępu z założeniami i celami.

Monitorowaniu podlegają wszystkie zadania zawarte w opracowaniu „Programie rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017”.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim będzie przedkładał Radzie Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim roczne sprawozdanie z realizacji „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017”.

Zakładane efekty realizacji „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017”:

1. Wzrost liczby rodzin zastępczych, w tym zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych a także rodzin specjalistycznych.

2. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej formie opieki zastępczej.
3. Wypracowanie pozytywnego wizerunku pieczy zastępczej.
4. Stworzenie warunków umożliwiających powrót dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
5. Rozwój poradnictwa specjalistycznego w tym rodzinnego.

PODSUMOWANIE

Dla prawidłowego rozwoju dziecka niezbędne jest zapewnienie mu opieki w rodzinie naturalnej lub stworzenie jak najlepszych warunków rozwoju i wychowania. Będzie to możliwe dzięki specjalistycznemu poradnictwu i rozwojowi sieci placówek wsparcia dziennego oraz wsparciu finansowemu, pozwalającemu na wyjście z sytuacji kryzysowej.

Dzieci, które zostały pozbawione właściwej opieki i wychowania w rodzinie biologicznej, zostaną objęte opieką rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

Należy dążyć do powrotu dzieci umieszczonych w zastępczej formie opieki do rodzin biologicznych. W tym celu niezbędny jest rozwinięty system wsparcia środowiskowego wraz z pomocą terapeutyczną, materialną i socjalną, przeznaczoną dla rodzin dysfunkcyjnych z wczesną interwencją zespołów interdyscyplinarnych składających się ze specjalistów np. (pracownik socjalny, terapeuta, psycholog, pedagog, kurator zawodowy, policja).

Aby cele wymienione w „Programie rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017” były prawidłowo realizowane należy stworzyć sprawnie działający system współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc w rodzinie i dziecku na terenie Powiatu Nowodworskiego.

Wszystkie kierunki działań zaplanowane do realizacji w ramach „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nowodworskim na lata 2015 – 2017” mają służyć poprawie sytuacji rodzin biologicznych i zastępczych oraz wychowujących się w nich dzieci.